

Nordrhein-Westfalen naar de stembus

14 september 2025

In onze buurdeelstaat Nordrhein-Westfalen (NRW) gingen zondag ruim 13 miljoen kiezers naar de stembus. Gestemd werd voor gemeenteraden en districten, de lokale politiek dus. Regionale en lokale thema's domineerden daarom de campagnes, maar ook sijpelden landelijke thema's door. Hoe belangrijk en representatief zijn deze verkiezingen voor Duitsland. Een verslag.

Foto: Televisietoren Düsseldorf ([Pixabay](#))

Nordrhein-Westfalen stemt langs landelijke patronen

De dood van zeven kandidaten van de AfD, Alternative für Deutschland, zorgden aan de vooravond van de verkiezingen in Nordrhein-Westfalen voor de nodige opschudding. Speculaties deden de ronde over de oorzaak van deze statistisch opmerkelijke reeds van sterfgevallen. Officiële berichten van de politie spreken van natuurlijke doodsoorzaken als gevolg van bestaande aandoeningen en alsook een geval van zelfmoord. Deze informatie kon velen niet overtuigen en beriepen zich op de statistische onmogelijkheid dat zoveel mensen van één partij, en ook nog een omstreden partij, direct vóór de verkiezingen de dood vonden.

Het gaat om verkiezing van raadsleden in gemeenten en Kreise (districten), burgemeesters, Landräte (districtshoofden) en leden van regionale organen zoals de Verbands-versammlung in het Ruhrgebied.

In de huidige verdeling (dus vóór deze verkiezingen), voortgekomen uit de verkiezingen van 2020 is het CDU, alle gemeenten en districten bij elkaar opgeteld, met ruim 34% de grootste partij. Iets meer dan 24% kreeg de SPD en Die Grünen haalden 1 op de 5 stemmen binnen. De mediaal verguisde partij AfD haalde niet meer van 5,6% van de stemmen.

Alle partijen gaan de verkiezingen in met lokale thema's, waarbij wel de basiskenmerken van een partij zijn te herkennen.

Als voorbeeld kan de hoofdstad van Nordrhein-Westfalen worden genomen: Düsseldorf, tevens zetel van de regering van NRW.

Het zal dan ook niet verbazen dat de SPD kiest voor duurzaamheid, openbaar vervoer en 'schoon' verkeer. Ook spreekt de partij van 'diversiteit doen'. *"Düsseldorf is gewoon sterk **als niemand achterblijft**. Wij staan voor een **inclusieve stad** waarin alle mensen samenkomen- ongeacht geslacht, afkomst of sociale status. Wij versterken vrijwilligerswerk, onze buurten en de vele initiatieven die ons Düsseldorf menselijk maken maken."* (accentuering, red.)

'Niemand achterblijven' is een term uit het globalistische woordenboek. Ook bij Covidprikken werd in alle talen gesproken van 'leave no one behind', wat zoveel betekent als iedereen moet meedoen. Ook wil de partij *"Düsseldorf zien als een diverse stad voor alle geslachten van de LHBTIQ* community."*

De Grünen hebben een vergelijkbaar programma waarbij klimaat, 'inclusiviteit', en de strijd tegen 'populisme' en 'rechtsradicale' tendenzen voorop staan. Ook immigratie kan op instemming rekenen: *"Mensen met een internationale familiegeschiedenis uit verschillende landen hebben bij ons een nieuwe woonplaats gevonden - ze zijn echte inwoners van Düsseldorf."*

Bij het CDU zet men in op het niet beperken van het autoverkeer, iedereen moet kunnen reizen zoals hij wil. Daarbij wil de partij wel de nieuwste aandrijftechnieken inzetten, ofschoon zij het bij de achterban omstreden elektrische rijden niet met name noemt.

Ofschoon het gezin bij het CDU traditioneel een belangrijke plaats inneemt, pleit zij voor *"ondersteuning van de LSBTTIQ*-Community."* Overigens een andere lettercombinatie dan bij de SPD.

Opvallend is dat hoe vaak het thema ook aan de orde komt, het woord 'immigratie' in de meeste programma's niet voorkomt, behoudens bij de AfD.

Het AfD-programma begint met alle onderwerpen rondom immigratie. *"We staan open voor een gecontroleerde immigratie van mensen met goede kansen door een afgeronde beroepsopleiding, die aansluiten bij onze arbeidsmarkt en zichzelf financieel kunnen redden. Wij verwerpen elke vorm van verzorgingsmigratie. De ongecontroleerde massale migratie die sinds 2015 plaatsvindt, is de moeder van de huidige veelheid aan crises."*

De partij pleit voor het uitzetten van afgewezen asielzoekers. *"Düsseldorf heeft er met name belang bij dat asielzoekers die zijn veroordeeld voor misdrijven onmiddellijk de stad verlaten en natuurlijk ook het land."*

Ook toont de partij zich een tegenstander van verder islamitisering van Düsseldorf: *"Wij verwerpen het gebruik van gemeentelijke middelen (belastinggeld) voor financiering en bevordering van de islamitische cultuur en religie."* De AfD wil ook cultuur bevorderen maar zonder "Gender-Gaga".

Op het gebied van verkeer verwerpt zij *"een ideologisch gemotiveerde 'verkeerstransitie' die door de strot wordt geduwd"*. De partij staat wel open voor *"Innovatieve concepten van private aanbieders, zoals e-scooters en autodelen alsook voor duurzame logistieke concepten."*

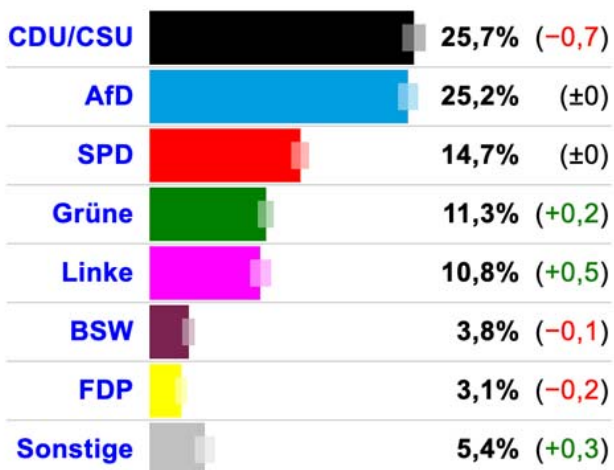
Politieke aardverschuiving

De combinatie van een sterk teruglopende economie, de de-industrialisering van Duitsland en de aanhoudende grootschalige immigratie zorgen voor politieke turbulentie. Het land verarmt en de maatschappelijke spanningen nemen toe.

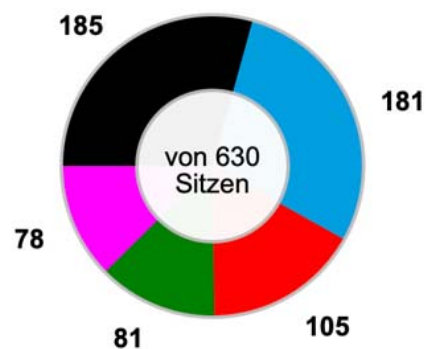
Ondanks alle publicitaire en politieke aanvallen blijft de AfD in de landelijke peilingen stijgen. Als er nu verkiezingen in heel Duitsland zouden zijn zouden het CDU (CSU) en de AfD beiden een kwart van de kiezers trekken. Dat betekent dat de helft van de Duitsers conservatief zou stemmen. Politiek 'links' (SPD, Grüne en Linke) zouden samen niet verder komen dan 37%. Daarbij opmerkend dat Die Linke meer een 'klassiek linkse' partij is, waarbij zij zich wel geheel aansluiten bij de huidige immigratiepolitiek.

De nieuwkomer Sahra Wagenknecht (BSW), die een light-versie genoemd kan worden van de AfD, een gematigd conservatieve stem dus, zet vooral in op vrede met Rusland. Een standpunt dat haar op veel kritiek komt te staan. Als er nu landelijke verkiezingen zouden zijn, zou haar partij Bündnis Sahra Wagenknecht niet boven de kiesdrempel van 5% uitkomen.

Wahlrend vom 13.09.2025

Theoretische Sitzverteilung

Bron: [dawum.de](https://www.dawum.de)

De uitslagen: Grünen halveren, AfD

verdrievoudigd

Met 'uitslagen' wordt in dit verband bedoeld een optelsom van alle lokale uitslagen. Het gaat immers om de verkiezingen in gemeenten, districten en zelfs om burgemeesters. De uitslag kan niet direct landelijk worden vertaald, maar zegt wel iets over een trend.

Het CDU is wederom de grootste partij met 33% van de stemmen, maar boekte geen winst ten opzichte van de vorige lokale verkiezingen in 2020.

Tweede partij werd de SPD haalde ruim 22% van de stemmen, een verlies van 2%. Dramatisch zijn de verkiezingen verlopen voor Die Grünen en duikelen van 20% in 2020 naar 13,5% nu.

De AfD noteerde een enorme toename en verdrievoudigde haar stempercentage tot 14,5 procent. Vijf jaar geleden had de partij slechts 5,1 procent behaald. Het is daarmee de derde sterkste kracht in de gemeentelijke parlementen van Nordrhein-Westfalen.

Commentaar

Goed, het waren lokale verkiezingen, voor gemeenten, districten en burgemeesters. Maar wie de cijfers van al die kiesdistricten bij elkaar optelt, kan toch een duidelijke trend herkennen. Terwijl CDU en SPD respectievelijk gelijk blijven of licht achteruit gaan ten opzichte van de verkiezingen van 2020, halveert Die Grünen en verdrievoudigt de AfD. De verschillen tussen de steden en dorpen onderling is echter groot. De uitslagen verschillen dan ook sterk.

Volgens de lokale krant [Rheinische Post](#) bleef de 'blauwe aardbeving' uit, bedoeld wordt een sterke opkomst van de AfD, maar in een industriestad als Recklinghausen behaalde de AfD 30% van de stemmen. De stad was vóór deze verkiezingen een klassiek SPD-bolwerk. Hier vond dus wel degelijk een 'blauwe aardbeving' plaats. Naast onvrede over immigratie, die overigens in Recklinghausen niet groter is dan elders in Nordrhein-Westfalen, speelt vooral armoede een grote rol. De [Recklinghäuser Zeitung](#) spreekt over de stad als een "armenhuys".

Armoedebestrijding was ooit een klassiek thema van de sociaal-democraten van de SPD, is nu in handen van de AfD, althans dat wordt de kiezer beloofd. De SPD

is nu drukker met het bevechten van 'Poetin' en 'klimaatverandering' dan met de zwakkeren in de samenleving, en dat mag vele miljarden kosten. Ook de energie is voor velen onbetaalbaar geworden. In 2027 komt daar nog een CO2-belasting bovenop.

Wie niet wil begrijpen waarom de AfD voor veel kiezers de laatste hoop belichaamt, is ziende blind. Niet een typisch Duits probleem overigens, want dit speelt in veel Europese landen. De stemmers op de AfD als 'rechtsradicaal' of 'racistisch' bestempelen is een voorbeeld van cognitieve dissonantie, het niet willen zien dat jezelf de oorzaak bent.

Zolang miljarden, ja tientallen en honderden miljarden worden stukgesmeten aan de ineffectieve klimaatpolitiek, de onhaalbare energietransitie, de uitgelokte oorlog in Oekraïne en aankopen van Amerikaanse wapens en peperdure milieuschadelijke LNG, zullen de burgers de rekening moeten betalen met inflatie, hogere energieprijzen, korting op uitkeringen en pensioenen.

Maar 'links', of wat er voor doorgaat, wil het niet zien en kan alleen maar schelden en tieren op 'de fascistten' en de verarmde burger die erop heeft gestemd.

[Hier de uitslagen.](#)